

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๕/๒๕๕๕

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคชาวไร่ชานาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า พรรคชาวไร่ชานาไทยได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ซึ่งพรรคจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๒๕ ซึ่งครบกำหนดในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แต่ปรากฏว่าพรรคชาวไร่ชานาไทยมิได้ดำเนินการให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขของกฎหมาย มาตรา ๒๕ ดังกล่าว นายทะเบียนเห็นว่า มีเหตุต้องยุบพรรคตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงเสนอคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาวไร่ชานาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรรคชาวไร่ชานาไทยโดย นายบุญมี ภูเสื่อ หัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องได้ทำคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ไม่คัดค้านและไม่ขอโต้แย้งคำร้องของนายทะเบียนที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคชาวไร่ชานาไทย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้.....(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น”

พิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องประกอบคำชี้แจงของผู้ถูกร้องฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ดำเนินการตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๒๕ กล่าวคือ ไม่ได้จัดให้มีสาขาพรรคการเมืองให้ครบสี่ภาค ภาคละหนึ่งสาขาภายในกำหนด ๑๘๐ วันนับแต่วันได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคชาวไร่ชาวนาไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๒๕ ซึ่งมีเหตุให้ยุบพรรคได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคชาวไร่ชาวนาไทยตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคชาวไร่ชาวนาไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ